

גמ"ר 1137/10/21 - מדינת ישראל נגד שמואל בלך

בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

26 ינואר 2023

גמ"ר 1137-10-21 מדינת ישראל נ'
בלך

לפני כבוד השופט אלעד שור
בעניין: המאשימה

1. מדינת ישראל

ע"י בא כוחו עו"ד רות ברקלי דאל

נגד

1. שמואל בלך

הנאשמים

ע"י בא כוחו עו"ד עופר מושביץ

גזר דין

1. **הנאשם הורשע, על פי הודאתו, בעבירה של גרם מוות ברשלנות, בניגוד לסעיפים 64 ו- 40 לפקודת התעבורה (נוסח חדש), התשכ"א, 1961.**

2. כמפורט בכתב האישום המתוקן, ביום 29/7/21 בשעה 9:30, נהג הנאשם את רכבו ברחוב הרב קוטלר בבני ברק מכיוון מערב למזרח, (להלן: "**הכביש**"), בואכה צומת הרחובות הרב קוטלר וסוקולוב. (להלן: "**הצומת**"), ופנה ימינה מרחוב קוטלר לרחוב סוקולוב מבלי שעצר בתמרור 302 - "עצור", המוצב בכניסה לצומת, בסמוך למעבר החצייה ברחוב הרב קוטלר, בצדו הימני של נתיב נסיעת הנאשם.

3. לאחר פנייתו ימינה, נעצר הנאשם לפני מעבר החצייה שברחוב סוקולוב, על מנת לאפשר להולך רגל אלמוני להשלים חצייתו. אותה עת, הגב' איילת חנה פוקס ז"ל, ילידת 27.12.1964, (להלן: "**המנוחה**"), החלה אף היא לחצות את הכביש, משמאל לימין, כיוון נסיעת הנאשם, בתחום מעבר החצייה, בצורה אלכסונית, תוך כדי שהיא משוחחת בטלפון.

4. משסיים הולך הרגל האלמוני להשלים את חצייתו, האיץ הנאשם את מהירות נסיעתו, לא הבחין במנוחה ופגע בה עם חזית רכבו, כתוצאה מהפגיעה נפלה המנוחה על הכביש והנאשם דרסה עם הגלגל הקדמי של רכבו. (להלן: "**תאונת הדרכים**").

5. המנוחה פונתה לבית החולים שם אובחנו אצלה חבלות ראש, מצבה התדרדר והיא נפטרה בשעה 10:30.

6. כאמור, ביום 28/2/22 הנאשם הודה במיוחס לו בכתב האישום, המאשימה מצידה הסכימה להשמיט את

המילה "חמורה" מסעיף 12 בכתב האישום ביחס לרשלנות שיוחסה לנאשם בכתב האישום ולהשאיר את ענין קביעת חומרת הרשלנות לבית המשפט במסגרת גזר הדין.

7. הנאשם נשלח לקבלת תסקיר שירות מבחן, וביום 1/1/23 לאחר קבלת התסקיר, טענו הצדדים לעונש.
8. בתחילת הטיעונים לעונש הסכימו הצדדים לענין ראיות לעונש להציג ולהגיש לבית המשפט את הסרטונים של התאונה ת/3, עוד הוגש לעיון בית המשפט מכתב מטעם משפחת המנוחה ת/1 וכן החומר הרפואי ת/2.

טיעוני התביעה לעונש

9. בתמצית, טענה ב"כ המאשימה כי הערך החברתי המוגן שנפגע כתוצאה מהאירוע הוא חייה של המנוחה, כאשר קדושת החיים היא ערך עליון עליו אנחנו מצווים להגן כחברה בכל דרך אפשרית. מבחינת הנסיבות הקשורות לאירוע, נטען כי הנאשם התרשל בכך שלא עצר את רכבו עצירה מוחלטת טרם פנייתו ימינה וכי למרות שדה הראייה הפתוח, הנאשם לא הבחין במנוחה במהלך חצייתה ולא ווידא שאין הולכי רגל נוספים החוצים את הכביש. עוד טענה המאשימה כי המנוחה חצתה מרחק של 3.2 מטרים עד לפגיעה, ומכאן כי היה על הנאשם להבחין בה.
10. המאשימה חזרה על ההלכות שבפסיקה אשר קבעו כי מעבר החצייה הוגדר כ"קודש הקודשים של הולכי הרגל", הדגישה את חובת הזהירות המוטלת על הנהג המתקרב אל מעבר החצייה, המאשימה אינה סבורה כי להולכת הרגל רשלנות תורמת לתאונה ולפיכך עתרה לקבוע כי מדובר ברשלנות חמורה.
11. ב"כ המאשימה ציינה כי הנאשם יליד 1948, מחזיק ברישיון משנת 1971, ללא כל הרשעה פלילית או תעבורתית.
12. ב"כ המאשימה עתרה שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן, אשר חורגת לקולא מהעונש הראוי בנסיבות המקרה ואיננה משקפת את מדיניות הענישה הנהוגה, וביקשה להביא בחשבון כי המנוחה מצאה את מותה בגיל 58 בלבד.

מתחם העונש ההולם ע"פ המאשימה:

13. ב"כ המאשימה מפנה לפסיקה שהוגשה על ידה, ועתרה **למתחם ענישה הנע בין 10-24 חודשי מאסר**, ובנסיבות הענין עתרה למקם את הנאשם בחלקו העליון של השליש התחתון של המתחם, וזאת לצד פסילה לתקופה משמעותית, פיצוי למשפחת המנוחה ומאסר על תנאי.

ב"כ המאשימה, תמכה את טיעוניה בפסיקה:

גמ"ר (תעבורה תל אביב-יפו) 10873-03-19 **מדינת ישראל נ' שיר אייזיק** (נבו 20.07.2021): שם נדונה נאשמת, אשר פגעה בעוצמה בהולך רגל וגרמה למותו, עת חצה את מעבר החציה באור ירוק, כאשר אף בכיוונה דלק האור הירוק. בגזה"ד נקבע כי **רשלנותה של הנאשמת הינה גבוהה וחמורה** משלא הבחינה ברמזור 707 מהבהב המתריע בפני הנהגים הפונים ימינה להאט ולתת זכות קדימה להולכי הרגל החוצים את מעבר החציה ויחד עם זאת בהתחשב בנסיבותיה האישיות, בהיותה סטודנטית למשפטים, צעירה כבת 26, הושתו על הנאשמת **11 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון הנהיגה למשך 10 שנים ו-20,000 ₪ פיצויים למשפחת המנוח**. ערעור שהוגש על חומרת העונש למחוזי ולעליון נדחו על הסף עפ"ת (מחוזי ת"א) 1076-09-21; רע"פ 19/22.

גמ"ר (תעבורה אשד') 2998-05-16 פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' ראמי סאלח (נבו 17.07.2018): בתיק זה הורשע נאשם בגרימת מוות ברשלנות עת פגע בהולכת רגל בת 61 שחצתה את הכביש במעבר חציה וגרם למותה. בגזה"ד נקבע כי **רף רשלנותו של הנאשם גבוה** נוכח אי הבחנתו במנוחה, עת חצתה את מעבר החציה על אף שדה הראייה הרחב והיכרותו את מקום האירוע. בית משפט קמא גזר על הנאשם **10 חודשי מאסר בפועל, 15 שנות פסילת רישיון ו-18,000 ₪ פיצויים למשפ' המנוחה**.

בערעור שהוגש למחוזי (ע"פ (מחוזי ב"ש) 67521-03-19) הופחת עונשו ל-8 חודשי מאסר בפועל ו-10 שנות פסילת רישיון, זאת בהתחשב, בין היתר, בנסיבותיו האישיות של המבקש, מצבו הכלכלי וגידול שלושה ילדים בגפו. בר"ע שהוגשה לבית המשפט העליון נדחתה על הסף.

גמ"ר (תעבורה ת"א) 5083-02-12 מדינת ישראל נ' שמעון סונגו (נבו 04.03.2014): בתיק זה הועמד לדין נאשם שגרם ברשלנותו לתאונת דרכים קטלנית אשר בה מצאה את מותה, במעבר חציה, הולכת רגל ילדה בת חמש. בית משפט קמא קבע כי **רשלנותו של הנאשם היא ברף הגבוה**. בגזה"ד, לאחר שמיעת הוכחות, הוטלו על הנאשם, בין היתר, **17 חודשי מאסר בפועל, פסילת רישיון למשך 14 שנים ופיצוי למשפחת המנוחה בסך 20,000 ₪**.

בערעור שהוגש למחוזי הופחת רכיב הפסילה ל-10 שנים בהתחשב באורכה של תקופת המאסר בפועל שנגזרה על הנאשם ובנסיבותיו האישיות. ערעור שהוגש לעליון נדחה על הסף.

גמ"ר (תעבורה אשד') 3131-05-18 פרקליטות מחוז דרום שלוחת לכיש נ' יצחק בטיטו (נבו 12.11.2020): בתיק זה הורשע נאשם, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של גרימת מוות ברשלנות, ואי מתן זכות קדימה להולכת רגל שחצתה במעבר חציה. בית המשפט קמא כי **רף רשלנותו של הנאשם גבוה** והשית עליו **עונש מאסר בפועל בן 11 חודשים, פסילה בפועל למשך 15 שנים, ופיצוי למשפחת המנוחה בסך 18,000 ₪**.

בית משפט המחוזי בב"ש (ב"ע"פ 27087-04-21) אשר דן בערעורו דחה את הערעור וקבע כי עונש המאסר בן 11 חודשים, יש בו אף הקלה נוכח נסיבות כתב האישום.

גמ"ר (תעבורה תל אביב-יפו) 3532-10-21 מדינת ישראל נ' דניאל דריי (נבו 30.11.2022): שם הורשע נאשם

אשר הודה במסגרת הסדר טיעון, בגרימת מוות בנהיגה רשלנית, עת פגע בהולכת רגל כבת 90 אשר חצתה את הכביש במעבר חצייה, תוך שהיא נתמכת בהליכון. בית המשפט קבע כיהנאשם נהג **בחוסר זהירות וברשלנות חמורה**, וגזר על הנאשם, בין היתר, **עונש מאסר בפועל בן 11 חודשים, 8 שנות פסילת רשיון ו-12,000 ₪ פיצויי למשפ' המנוחה**. ערעור שהוגש למחוזי טרם נידון.

גמ"ר (תעבורה תל אביב-יפו) 165-08-18 מדינת ישראל נ' גדי בר ציון (נבו 18.10.2020): מדובר בנאשם אשר הגיח במהירות ופגע ברכב שעצר לפניו על מנת לאפשר להולכת רגל להשלים את חצייתה במעבר החצייה, כתוצאה מכך, סטה הרכב המעורב לפנים ופגע בהולכת הרגל שמתה מפציעה. בגזה"ד נקבע כי **רשלנותו של הנאשם היא ברף הבינוני - גבוה**, והושתו על הנאשם בין היתר, **מאסר בפועל למשך 16 חודשים, פסילת רישיון ל- 12 שנים, קנס בסך 20,000 ₪ ופיצוי לעיזבון המנוחה בסך 30,000 ₪**.

בערעור שהוגש למחוזי הופחת רכיב הפסילה ל-10 שנים תוך איזון בין רכיב השלילה ורכיב המאסר שנגזר על הנאשם.

גמ"ר (תעבורה ב"ש) 8314-05-20 מדינת ישראל נ' אוריין קדוש (נבו 30.05.2022): שם הורשעה נאשמת במסגרת הסדר טיעון, בגרימת מוות בנהיגה רשלנית, עת פגעה בהולכת רגל, אשר חצתה את הכביש במעבר חצייה וגרמה למותה. בית המשפט קבע כי **רשלנותה של הנאשמת משמעותית ביותר וגבוהה**, בגזה"ד הוטלו, בין היתר, **10 חודשי מאסר בפועל ופסילת רישיון למשך 7 שנים**.

הצהרת משפחת המנוחה:

ביום 1.1.2023 צורפה לתיק בית המשפט את הצהרת משפחת המנוחה, כפי שנכתבה ע"י בנה, **מר יעקב פוקס**, בשליחות משפחת המנוחה.

בהצהרתו תאר כי אמו המנוחה, אשר על ברכיה חונך, הנחילה בו ובמשפחתו חינוך של אמונה בקב"ה, אשר לפיו, **"כל מה שקורה, הכל מגיע מהקב"ה"** (לשון ההצהרה). ומשכך, על אף כאבם הרב, את הגזירה הקשה בדבר מותה הטראגי של אימם, מקבלים המה באמונה ובהשלמה כי זהו רצון הבורא.

לפיכך, בני משפחת פוקס מבקשים לומר כי מחילתם מסורה לנאשם מעומק ליבם. ליבם נכמר נוכח צערו וחיבוטי הנפש והחרטה הרבה שחש הנאשם, 24 שעות ביממה, נוכח התאונה הטרגית בה מצאה אימם את מותה. לדידם, אין עונש חמור מייסורי הנפש שאיתם צריך הנאשם להתמודד כל חייו, ועל כן מבקשים, כי בית המשפט יחוס על הנאשם ולא יראה להשית עליו עונש נוסף, על ייסוריו הקשים כאמור, שכן, אין קשה מהם.

טיעוני ההגנה לעונש

14. בתמצית, ב"כ הנאשם עתר לקביעה לפיה רשלנותו של הנאשם נמוכה, ביקש לנתק את הקשר בין אי-עצירת הנאשם בעצור לבין נסיבות התאונה, זאת משום שלטענתו, אין קשר בין אי-עצירתו הנאשם בעצור, לפני הפנייה עצמה לבין התאונה. שכן, הנאשם עצר לפני מעבר החצייה ואפשר להולך הרגל האלמוני

חצייה מלאה, ובזמן עצירתו כאמור, לפני מעבר החצייה, המנוחה החלה לחצות את הכביש, כאשר אינה חוצה על פסי מעבר החצייה, אלא באלכסון, תוך שימוש בטלפון הנייד שלה. לטענת ההגנה, זאת מבלי שנתנה דעתה כלל למה שקורה בדרך. ההגנה סבורה כי האופן בו חצתה את הכביש, מהווה רשלנות תורמת.

15. עוד נטען על ידי ב"כ הנאשם המלומד, כי מאחר והתאונה ארעה לאחר שהנאשם עצר במעבר החצייה, אי-הבחנתו בהולכת הרגל נבעה מחוסר תשומת לב רגעית ולא מהתעלמות מקיומו של מעבר החצייה, זאת, בהתחשב בכך שהמנוחה לא חצתה במעבר החצייה, אלא באלכסון תוך שיחה בטלפון נייד.

16. עוד נטען כי הנאשם אדם נורמטיבי, שתרם רבות לחברה, מתנדב כל חייו בחברה קדישא, ובארגונים נוספים, אדם שעוזר ותורם לחברה, עברו נקי לחלוטין לאורך 50 שנות וותק בנהיגה, לקח אחריות מהרגע הראשון.

מתחם העונש ההולם ע"פ ההגנה:

17. ב"כ הנאשם הגיש פסיקה התומכת בטיעוניו לעונש וכן, הפנה אל הצהרת משפחת המנוחה (ת/1) שבמסגרתה ביקש לחוס על הנאשם, ועתר לעונש מאסר בדרך של עבודות שירות, ובתוך כך, ביקשה ההגנה לאזן את רכיבי הענישה כך, שמנגד לעתירתה למאסר מקל בדרך של ריצוי בעבודות שירות, הציעה כי רישיונו של הנאשם יישלל לצמיתות.

ב"כ הנאשם עיגן את טיעוניו לעונש בפסיקה:

ת"ד (תעבורה ת"א) 13874-09 מדינת ישראל פמת"א נ' אלי שרטילוב (נבו 06.12.2011): בתיק זה הורשע נאשם בעבירה של גרימת מוות ברשלנות, עת נכנס לצומת באור ירוק ומשלא הבחין בהולך רגל שהחל לחצות במעבר החצייה כאשר האור האדום דולק בכיוונו של הולכי הרגל. בית המשפט קמא קבע כי **רף רשלנותו של הנאשם נמוך במיוחד** נוכח אשמו התורם של המנוח ואף בהתחשב בגילו הצעיר של הנאשם (פחות מ-21 בעת התאונה), לפיכך הושתו על הנאשם, בין היתר, **6 חודשי מאסר בעבודות שירות, פסילת רישיון למשך 6 שנים ופיצוי בסך 8000 ₪ למשפ' המנוח.**

ערעור שהוגש למחוזי נדחה. (ע"פ (מחוזי ת"א) 41572-01-12).

(ירושלים) 4732/02 ענת סורפין נ' מדינת ישראל (נבו 25.11.2002) מדובר בנאשמת שהורשעה בעבירה של גרם מוות ברשלנות, עת שסטתה ימינה מנתיב נסיעתה ופגעה עם רכבה ברוכב אופניים וגרמה למותו. בית משפט קמא גזר על הנאשמת בין היתר, מאסר בפועל למשך 12 חודשים, 20 שנות פסילה בפועל וקנס כספי 8,000 ש"ח. ערעור שהוגש למחוזי הופחתה תקופת הפסילה ל-10 שנים. **בר"ע שהוגשה לבית המשפט העליון התקבלה חלקית ונקבע כי רשלנותה של המערערת ברף הנמוך ונבעה מאובדן שליטה רגעי ולפיכך קבע כי יש להפחית את עונש המאסר בפועל מ-12 ל-6 חודשים אשר ירוצו בעבודות שירות,**

זאת אף בהתחשב בהיותה אם צעירה לשלושה פעוטות.

עפ"ג (מחוזי חי') 40674-11-17 עבד אל קאדר עלי מחמיד נ' מדינת ישראל (נבו 01.02.2018) בתיק זה הורשע נאשם בגרימת מוות ברשלנות משנסע הנאשם לאחר על אף שהבחין כי ילדים משחקים בסמוך, פגע בפעוטה וגרם למותה. בית המשפט קמא קבע השית על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 10 חודשים, פסילה למשך 10 שנים, פיצויים בסך 10,000 ₪ וקנס בסך 5,000 ₪.

בערעור שהוגש למחוזי נקבע בדעת רוב כי התנהגותו של המערער נבעה מרשלנות רגעית וכי יש להתחשב בנסיבותיו האישיות של המערער, בהיעדר עבר תעבורתי משמעותי, גילו ובמצבו הבריאותי ולאור האמור, הפחית את עונשו של המערער לתקופה של **6 חודשי מאסר אשר ירוצו בעבודות שירות.**

גמ"ר (תעבורה חי') 315-11-13 מדינת ישראל נ' סלאח הוארי (נבו 25.10.2015): שם נידון נאשם אשר הורשע בגרימת מוות ברשלנות, עת סטה מנתיבו ועלה עם רכבו על אי תנועה בנוי המפריד בין נתיב הפנייה לבין הכבישופגע ברכב המעורב וכתוצאה מכך נפגע המנוח, אבין של המעורב ומת מפצעיו. בית משפט השלום קבע כי **רשלנות הנאשם ברורה וחד משמעית ומיקומה במדרג הגבוה**, יחד עם זאת, בשל קיומם של קשיים ראייתיים ובהם נזק ראייתי המשליך על יכולת ההתגוננות של הנאשם וכמו כן, בהתחשב בכך שבין משפ' המנוח לנאשם נערכה סולחה, המעידה על לקיחת אחריות אמיתית של הנאשם למעשיו ואף לנוכח מצבו הבריאותי המורכב של הנאשם, הושתו עליו, בין היתר, **6 חודשי עבודות שירות ו-6 שנות פסילת רישיון**.

גמ"ר (תעבורה ת"א) 3029-02-14 מדינת ישראל נ' מרים אסרף ג'אנטי (נבו 31.12.2014): שם הורשעה נאשמת במסגרת הסדר טיעון, בגרימת מוות בנהיגה רשלנית, עת שפגעה ברוכב אופנוע וגרמה למותו, זאת משלא נתנה זכות קדימה לכלי רכב הנוסעים בנתיב הימני מצפון לדרום ובכלל זה לקטנוע הנהוג על ידי המנוח. בית המשפט קבע כי נסיבותיה האישיות של הנאשמת ונסיבות התאונה בכללותן, לרבות **רף רשלנות לא גבוה** מצדיקים חריגה לקולא בענישה במקרה זה וגזר על הנאשמת, בין היתר, **6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 6 שנות פסילת רישיון וקנס בסך 2000 ש"ח**.

גמ"ר (תעבורה ת"א) 3868-12-12 מדינת ישראל נ' שאפיק אבו אלקיען (נבו 09.09.2013): בתיק זה הורשע נאשם, נהג אוטובוס, במסגרת הסדר טיעון בגרם מות ברשלנות, עת שסטה עם האוטובוס לשול השמאלי ופגע בעוצמה ברוכב אופנוע שעמד בשול ומותו נקבע במקום. בית משפט לתעבורה ת"א פסק כי לנוכח אשמו התורם של המנוח ורף רשלנותו הנמוך של הנאשם יש להשית על הנאשם **6 חודשי עבודות שירות, פסילת רישיון למשך 5 שנים ו-10,000 ₪ פיצויי למשפ' המנוח**.

ת"פ (מחוזי י-ם) 19465-11-10 מדינת ישראל נ' יהונתן הריס (נבו 29.12.2013): שם הורשע נאשם ע"פ הודאתו בעבירה של גרם מוות ברשלנות שבעטייה פגע ברוכב אופנוע כשסטה לשול השמאלי וגרם למותו. בית המשפט קבע כי **רף הרשלנות של הנאשם אינו גבוה**, שעה שהמנוח עצר את קטנועו בקטע כביש בו לא היו שוליים כלל ומידת הצפיות להימצאותו שם היא נמוכה עד מאוד. משכך הוטלו על הנאשם, בין היתר, **6 חודשי**

מאסר שירותו בעבודת שירות, 6 שנות פסילה ופיצוי למשפחת המנוח בסך 25,000 ₪.

גמ"ר (תעבורה נצ') 235-03-10 מדינת ישראל נ' עלא אלדין מנסור (נבו 16.02.2012): במקרה זה הורשע נאשם, נהג רכב משא, על פי הודאתו, בגרימת מוות ברשלנות, בגרם חבלה לאדם ונזק לרכוש, זאת, עת שנהג ברכב משא, כשעמו נסעו אביו ושני אחיו, ובעקומה קלה ימינה, סטה לנתיב הנגדי והתנגש ברכב המנוחה וגם למותה ולפציעתם של אביו ואחיו באורח קשה. בית המשפט קבע כי התרשלנות הנאשם מקורה בסטייה רגעית מנתיב נסיעה ובנסיבות אלה, **רשלנותו של הנאשם אינה רשלנות מן הרף החמור ביותר**, ואף בהתחשב בנסיבותיו האישיות של הנאשם ומשפחתו אשר אף הוא עצמו ניזקק לטיפול פסיכיאטרי בעקבות התאונה והשלכותיה, נגזרו על הנאשם, הבין היתר

6 חודשי עבודות שירות, פסילת רישיון למשך 10 שנים וקנס כספי בסך 5,000 ₪.

גמ"ר (תעבורה ב"ש) 1605-03-12 מדינת ישראל נ' יובל חיים אסולי (נבו 13.04.2013) כתב האישום נסוב סביב אירוע תאונת דרכים בו מצא את מותו נהג אוטובוס אחר אשר נפגע עת נהג הנאשם את האוטובוס שלו לאחר בתוך חניון אגד בב"ש. בית משפט קמא זיכה את הנאשם מחמת הספק מן העבירות של גרימת מוות בנהיגה רשלנית ונסיעה אחורנית משקבע כי התנהלות הנאשם במקרה דנן אינה מגיעה לכדי רשלנות נוכח העובדה כי חובת הזהירות הקונקרטית לא הוכחה בנסיבות אלו. **ערעור המשיבה שהוגש למחוזי (ע"פ 13664-06-13) התקבל** ובמסגרתו נקבע כי לא יכול היה המערער לעצום עיניו נוכח סיכוני הנהיגה, ולא לעשות דבר בעניין, תוך הטלת האחריות לתאונה על היעדרם של אמצעי התרעה טכניים. על הנאשם הוטל עונש של 6 חודשי עבודות שירות, פסילת רישיון נהיגה לתקופה של 6 שנים וקנס בסך של 2500 ₪.

מטעם ההגנה הוגש ערעור על גזר הדין לבית המשפט המחוזי (עפ"ב"ש) 36118-02-15 אשר דחה את הערעור וקבע כי אין מקום להקלה נוספת בעונשו של המערער, מעבר להתחשבות אותה גילה בית המשפט קמא בדרך קציבת העונשים.

הנאשם ביקש לשאת דברים:

18. הנאשם, אשר התקשה להחניק את בכיו וצער, ביקש להביע צער רב וחרטה עמוקה על קרות התאונה ותוצאותיה הטראגיות. ציין את היותו אדם אשר תרם רבות לחברה בהתנדבותו לאורך השנים, במסגרת המשמר האזרחי, זק"א וארגונים נוספים, תיאר את הקשיים הכבדים מנשוא, איתם הוא מתמודד מאז התאונה ובעקבותיה.

תסקיר שירות המבחן

19. מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם, כבן 74, נשוי ואב לשישה, סב לנכדים, אדם נורמטיבי, שומר חוק, אשר משך 51 שנים בהם אוזח ברישיון, לא נרשמו לחובתו עבירות תנועה, הנאשם מתקשה להתמודד עם תחושות אשמה, חוסר אונים וכאב. שירות המבחן אבחן אצל הנאשם פוסט טראומה עקב התאונה, דיכאון, חרדה וקשיי שינה, נוטל טיפול תרופתי אולם אינו חש כי זה מסייע לתסמיני הדיכאון איתם הוא מתמודד.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם מקבל עליו את האחריות לקורות התאונה, וחש בושה וייסורי מצפון, וביתר שאת, על רקע היכרותו הקודמת עם משפחת המנוחה, אשר אף מעצימה את תחושותיו הקשות.

20. לאור הנסיבות כאמור, ובין היתר, גילו המתקדם של הנאשם, שירות המבחן ממליץ על ענישה בדרך של מאסר שירוצה בעבודות שירות, לצד עונשים נילווים והטלת צו מבחן על מנת ששירות המבחן יוכל לעמוד בקשר עם הנאשם ולסייע לו במצוקתו.

דין והכרעה

עסקינן בתאונת דרכים טראגית, בהקופח חיי המנוחה העקבנה הגרה שלנית של הנאשם.

בע"פ 6755/09, **ארז אלמוג נגד מדינת ישראל**, התווה בית המשפט העליון, את העקרונות לפיהם יש לגזור את דינו של מי שהורשע בגרם מוות ברשלנות בתאונת דרכים: "**נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות**".

עפ"י מצוות המחוקק כאמור בתיקון 113 לחוק העונשין על ביהמ"ש לקבוע את מתחם הענישה הראוי לעבירה ובהתאם לסעיף 40 (ג) (א) ביהמ"ש יקבע את העונש ההולם בהתחשב בסעיפי המשנה שקבועים בסעיף 40 (ט).

הערכים המוגנים:

21. במקרה דנן באופן התנהלותו, הביא הנאשם לפגיעה בערך הנעלה של קדושת החיים ושמירה על שלומם וביטחונם של ציבור המשתמשים בדרך.

ערכים עליהם מצווים אנו, כחברה, לשמור מכל משמר.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירה:

22. בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם לקחתי בחשבון את התקיימותן של נסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין, **התשל"ז-1977**.

מידת הרשלנות:

23. במקרה זה, מצאתי לקבוע כי דרגת הרשלנות נמצאת ברף שאינו גבוה, שכן, אין מקום לקבוע באופן גורף

שכלל, תאונת דרכים אשר מתרחשת בקשר עם מעבר חציה הינה תולדה של רשלנות חמורה מצד הנאשם. אמנם הלכה פסוקה היא כי מעבר החציה הוא "מבצרו של הולך הרגל", ואף מצופה מנהג המתקרב אל מעבר חציה להפעיל ולחדד את כל חושיו ואף לתור אחר אפשרות כי הולך רגל יבקש לחצות את מעבר החציה בכל עת. (לעניין זה, ראו: (ע"פ 19194/09 ירוחם נ' פרקליטות מחוז מרכז); וכן, דבריו של כב' המשנה לנשיא, השופט חשין, כתוארו דאז, ב"פ 8827/01 שטרייזנט נ' מדינת ישראל אשר קבע כי:

"נהג רכב המתקרב למעבר חציה חייב ליתן דעתו ולצפות אף אפשרות של התנהגות רשלנית מצדו של הולך הרגל. חובה זו קיימת לא אך במצב שבו עומד הולך הרגל על סף מעבר החציה, פניו אל עבר הכביש, והתנהגותו מבטאת כוונה לחצות את הכביש. חובה זו קיימת גם במצב שבו מתעורר ספק אם אדם הנמצא בסמוך למעבר החציה מבקש לחצות את הכביש אם לאו".

24. ברם, אף מהולך הרגל מצופה לקיים את חובת זהירות.

לעניין זה, ראו - תקנה 110 לתקנות התעבורה, תשכ"א - 1961 :

- "(א) לא יחצה אדם כביש, אלא לאחר שבדק את מצב התנועה בו ונוכח שאפשר לחצותו בבטיחות.
- (ב) אם יש בקרבת המקום מעבר חציה, מנהרה או גשר המיועדים למעבר הולכי רגל, לא יחצה הולך רגל את הכביש אלא בהם.
- (ג) אם אין בקרבת המקום מעבר חציה, מנהרה או גשר כאמור אך יש בקרבת מקום צומת, יחצה הולך רגל את הכביש בקרבת צומת.
- (ד) בכל מקרה יחצה הולך רגל כביש, במהירות סבירה ובקו ישר והקצר ביותר בין קצות הכביש, ולא יתעכב בכביש שלא לצורך."

25. עיון בסרטונים בת/3 מלמד כי הנאשם נעצר לפני מעבר החציה ואפשר להולך רגל אלמוני להשלים את החציה, בשלב זה המנוחה החלה לחצות את הכביש שלא במעבר החציה, על אף שמעבר החציה היה בסמוך, המנוחה חצתה באלכסון, בלא שנתנה דעתה לתנועה, שכן הייתה מוסחת עקב שיחה בטלפון הנייד וצעדה עם גבה לכיוון התנועה.

26. רשלנותו של הנאשם אינה נובעת מהתעלמותו ממעבר החציה, שהרי הנאשם נעצר לפניו ואף אפשר להולך רגל אלמוני לחצות. רשלנותו של הנאשם נובעת מכך שלא הבחין במנוחה שהחלה בחצייתה לאחר שהולך הרגל האלמוני השלים את חצייתו, כאן יש להדגיש כי לא הייתה מניעה מהנאשם להבחין במנוחה זאת על פי הסרטונים בת/3 הן ממצלמת האבטחה והן ממצלמת הרכב.

27. לא מצאתי לקשור בין אי עצירתו בעצירה מוחלטת, כמצוות תמרור העצור, טרם פנייתו, לבין נסיבות קרות התאונה. שהרי לאחר הפניה, עצר הנאשם כמצווה עליו, עת הבחין בהולך רגל חוצה את מעבר החציה, לפיכך לא קיים קשר סיבתי לא עובדתי ולא משפטי בין אי עצירתו קודם לכן לבין התאונה.

28. עוד מצאתי לקבוע כי לא ניתן לשלול את האפשרות כי האופן בו חצתה המנוחה את הכביש, תרמה במידת מה לאפשרות שהנאשם לא הבחין בה, וזאת כאמור, מבלי, חלילה ליתר את חובתו של הנאשם להבחין במנוחה מקום שיכול וצריך היה לעשות כן.

29. ברם, נסיבות התאונה כפי שעולות מהסרטונים בת/3, אינן מלמדות על רשלנות גבוהה או חמורה, אלא כזו הנמצאת בין נמוכה לבינונית, זאת בעיקר נוכח התייחסותו של הנאשם אל מעבר החציה ועצירתו המוחלטת לפניו ונוכח אופן חצייתו על ידי המנוחה.

מדיניות הענישה הנוהגת:

בעפ"ת (נצרת) 18-06-37444-יניב **קומא נ' מדינת ישראל** 12.03.19 : המערער הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של גרימת מוות ברשלנות. שם, המערער פגע בהולכת רגל אשר חצתה כביש עירוני בשעת ערב שלא במעבר חצייה וגרם למותה. בית המשפט קמא קבע כי למערער רמת רשלנות בינונית-גבוהה, המתחם נע בין **9-14 חודשי מאסר בפועל** וגזר על **המערער 9 חודשי מאסר בפועל לצד 10 שנות פסילה ועונשים נלווים**.

בית המשפט המחוזי דחה את הערעור ביחס להכרעת הדין, וביחס לגזר הדין, **קבע כי רמת רשלנותו של המערער נמוכה** (שכן לא נהג במהירות חריגה לתנאי הכביש - פסקה 62 לפסק הדין), כי לא ניתן להתעלם מתרומת המנוחה להתרחשות התאונה והעמיד את עונש המאסר על **6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות ואת עונש הפסילה על 7 שנים**.

ב-רע"פ 376/09 **חאפז שרקאוי נ' מדינת ישראל** נדחתה בקשת ערעור של המבקש לאחר שהורשע בגרימת מוות ברשלנות של הולכת רגל. בית המשפט לתעבורה הטיל על המבקש

6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, 4 שנות פסילה בפועל ועונשים נלווים.

בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו של המבקש וקיבל את ערעור המדינה על קולת העונש, כך שהעמיד את תקופת הפסילה על **6 שנים**.

בקשת רשות הערעור לעליין נדחתה משנקבע כי המבקש התרשל בנהיגתו ובנסיבות המקרה ובהתחשב בעברו התעבורתי של הנאשם, הכולל 52 הרשעות קודמות, לא מדובר בסטיה מנורמת הענישה המקובלת בעבירה של גרם מוות ברשלנות.

בגמ"ר (תל אביב-יפו) 18-02-10621-פרקליטות מחוז תל אביב (פלילי) **נ' וגנר בן ציון** (פורסם בנבו 3.3.20: שם הורשע נהג אוטובוס בגרימת מוות ברשלנות, של הולך רגל שחצה מעבר חציה, ונקבעה **רשלנות רגעית, בינונית**, כשבמהלך נסיעתו הפנה הנהג מבטו אל נוסעת ששוחחה עמו, בהתחשב בגילו של הנאשם,

הימנעותו מפלילים, הענישה העצמית והמעמסה הנפשית וחומרת נסיבות התאונה ותוצאותיה, **הוטל עונש של 9 חודשי מאסר בעבודות שירות, שנת מאסר מותנה, פסילה בת 5 שנים, ופיצוי בסך 12,000 ₪**

בע"פ (ב"ש) 35342-12-16 **מדינת ישראל נ' ארז**, מיום 12.7.17: הנאשמת הורשעה בגרימת מוות ברשלנות של הולך רגל שחצה במעבר חציה. בגזר הדין נקבע כי **רשלנות הנאשמת הייתה ברף הנמוך והושתו עליה 6 חודשי מאסר בעבודות שירות, 6 חודשי מאסר על תנאי, פסילה למשך 6 שנים, פיצוי על סך 10,000 ₪ וצו מבחן**. לא נקבעה רשלנות תורמת למנוח אך **נתנה התייחסות מיוחדת לנושא השיקומי בהרשעה בעבירות של גרם מוות ברשלנות**.

בגמ"ר (פ"ת) 6236-09-14 **מדינת ישראל נ' פרבשטיין**, מיום 16.2.17: הנאשם פגע בהולך רגל שחצה את הכביש שלא במעבר חציה. בין הצדדים הוסכם כי **אין המדובר ברשלנות ברף הגבוה וכי להולך הרגל רשלנות תורמת מסוימת**. על הנאשם הוטלו **7 חודשי מאסר בפועל, פסילה למשך 10 שנים, פיצויים על סך 25,000 ש"ח, מאסר על תנאי ופסילה על תנאי**.

בגמ"ר (תעבורה עכו) 2656-04-16 **מדינת ישראל נ' יוסף ג'קמן** (נבו 12.05.2022) הנאשם שהורשע, לאחר ניהול הוכחות, בעבירות של גרם מוות ברשלנות, הנאשם שלא הבחין במנוח, בעת שהלה **התקרב למעבר החציה, ובעת שחצה את מעבר החציה**. נקבע כי **רמת הרשלנות ברף הבינוני-גבוה** אך אין למקם את הנאשם ברף הרשלנות הגבוה ביותר, שכן אין מדובר בנאשם שביצע את העבירה תוך כדי נהיגה פרועה או נהיגה במהירות מופרזת, או עבירה חמורה נלווית אחרת. נגזרו על הנאשם **9 חודשי עבודות שירות, 10 שנות פסילה וקנס ע"ס 5000 ₪**.

בעפ"ת 69490-01-20 **טאייב נ' מדינת ישראל** (מחוזי ת"א): בית המשפט המחוזי אישר גזר דין בן **9 חודשי עבודות שירות, מאסר על תנאי, פסילת רישיון נהיגה למשך 10 שנים ופיצוי למשפחת המנוח ע"ס 15,000 ש"ח**. מדובר בתאונת דרכים קטלנית, במהלכה פגע המערער בהולך רגל במעבר חציה. מדובר בנאשם כבן 82 אשר נוהג משנת 1955 ולו 15 הרשעות קודמות בתעבורה.

בגמ"ר 3389-07-15 **פרקליטות מחוז דרום נ' שושנה ארז** (שלום, אשדוד): הנאשמת הורשעה בעבירה של גרימת מוות ברשלנות לאחר שפגעה בהולך רגל במעבר חציה עם חזית רכבה. בית משפט השלום זיכה תחילה את הנאשמת מכל אשמה אך **ערעור המדינה התקבל**. הנאשמת הורשעה בעבירה המיוחסת לה ובסופו של יום נדונה ל-**6 חודשי עבודות שירות, מאסר על תנאי, 6 שנות פסילה, פיצוי בסך 10,000 ש"ח וצו מבחן**. נקבעה **מידת הרשלנות ברף נמוך**.

מתחם העונש ההולם:

30. מניתוח הפסיקה אשר הובאה לעיל, נמצאו למדים כי מתחם הענישה בתאונות קטלניות נע בין מאסר

לתקופה של 6 חודשים שיכול וירוצה בעבודות שירות ועד למאסר של 3 שנים, לצד רכיבי ענישה נלווים, לרבות, פסילה בפועל מכח סעיף 40 לפקודת התעבורה, הקובע עונש של פסילה שלא תפחת מ-3 שנים, פסילה מותנית, מאסר מותנה, קנס ופיצוי למשפחת הקורבן. זאת בהתחשב ברף הרשלנות, נסיבות העבירה, כמפורט לעיל, כמצוות הכללים שהתוותה ההלכה בעניין אלמוג.

31. כאמור, מדובר בתאונת דרכים אשר תוצאותיה הביאו למותה של המנוחה, סקירת הפסיקה מלמדת, כי במקרים של נהיגה רשלנית, עת דובר ברף רשלנות נמוך מאד, יכול ויוטל על הנאשם מאסר בדרך של 6 חודשי עבודות שירות; כך למשל ע"פ 1319/09 **משה כהן נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (13.5.09), רע"פ 548/05 **מאירה לוי נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (19.1.06), רע"פ 4261/04 **יעקב פארין נ' מדינת ישראל**, פ"ד נט (3), 440, רע"פ 4732/02 **ענת סורפין-לביא נ' מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (25.11.02).

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה:

32. **סעיף 40 יא לתיקון 113 לחוק העונשין**, מונה רשימת נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה, בהן רשאי בית המשפט להתחשב בגזרו את הדין, ואולם על פי **סעיף 40 יב לתיקון 113 לחוק העונשין** המשלים אותו, נקבע כי אין ברשימה זו כדי לגרוע מסמכות בית המשפט לשקול נסיבות נוספות.

33. לזכותו של הנאשם יש לזקוף, ראשית, הנאשם קיבל אחריות לתאונה למן הרגע הראשון, שנית, הנאשם נוהג מזה 51 שנים **ועברו התעבורתי נקי מכל רבב**, מדובר בעבר חריג לקולא, המצביע על כך שרשלנותו נשוא תיק זה, מהווה מאורע חריג בנוף חייו של הנאשם שאינו מלמד על אופי נהיגתו לאורך שנים רבות.

34. כמו כן, מתסקיר שירות המבחן מצטיירת תמונה של אדם, בעל עבר ללא חת, התורם לחברה ולקהילה זה שנים רבות, איש משפחה מסור, התומך ומטפל במסירות, בין היתר, בבנו החולה במחלת הסרטן ותלוי בעזרתו, ודואג לכל צרכיו.

35. הן מהדברים אשר נשא בפניו, תוך שלא הצליח להחניק את בכיו, והן מהתרשמות שירות המבחן, נראה כי הנאשם מבין את ההשלכות של מעשיו ותוצאותיהם ומכה על חטא השקם וערב, מצר בכאב על שגרם, ומביע חרטה עמוקה.

36. התרשמתי אף מן התצהיר של משפחתה האצילית של המנוחה, אשר על אף שאין להקל ראש בסבלם הרב, מצאו בליבם את החמלה והסליחה כלפי הנאשם ואף הביעו את רצונם כי בית המשפט יראה להקל בעונשו.

37. בנוסף, לא נעלמו מעיני נסיבותיו האישיות של הנאשם, לרבות היותו שריו במצב נפשי מורכב עקב התאונה שנחווה כטראומה קשה עבורו, להמלצות שירות המבחן ולחוות הדעת של הממונה על עבודות השירות, את המלצתו של שירות המבחן, אשר נוכח גילו של הנאשם, ומאפייניו, כיום בן 75, עלול הוא להתקשות בריצוי מאסר מאחורי סורג ובריא.

38. ובאשר לגילו של הנאשם, בית המשפט העליון קבע לא אחת כי יש להתחשב בהשפעה הייחודית הצפויה לעונש מאסר מאחורי סורג ובריא על אדם בא בימים שבריאיותו רופפת:

(ראו למשל: ע"פ 7453/09 פלוני נ' מדינת ישראל, [פורסם בנבו] פסקה 15 (16.3.2011), וכמו כן, בית המשפט העליון עמד על הצורך לשקול האם מאסר בפועל צריך להיות מוטל על נאשם חרף גילו המתקדם, כך לדברי כב' השופטים פוגלמן וסולברג ב-ע"פ 4506/15 בר נ' מדינת ישראל (11.12.2016):

"לנסיבות לקולה מצטרפים תרומתו הרבה של בר לחברה; חלוף הזמן מעת שבוצעו העבירות נושא כתב האישום; ובעיקר: גילו המבוגר של בר - למעלה מ-80 שנה... פסיקתנו עמדה על כך שלשיקולים אלה יש משקל בקביעת העונש: "יש לזכור כי עונש של שנות מאסר ארוכות, המושת על עבריין בריא וצעיר, אינו שקול, ולו באופן יחסי, לעונש מאסר מקביל המושת על אדם מבוגר, המצוי במצבו בריאותי הולך ומחריף כמו זה של המערער, שתוחלת חייו, כך נראה, איננה ארוכה. עבור אדם כזה - עונש מאסר ממושך ביותר עלול להיות בבחינת מאסר עולם, וגם לכך יש ליתן משקל בענייננו".

"הרהרתי בלבי, שמא יש מקום לתת את הדעת על סוגיה זו. תוחלת החיים בעידן הנוכחי הולכת ומתארכת, יותר עבריינים עומדים לדין גם כשהם באים בימים, ואינני בטוח אם עונש מאסר מאחורי סורג ובריא בבית הסוהר הוא המענה ההולם לעבריינים מסוג זה. יתכן שיש מקום לחשוב, כשם שהדבר נעשה ביחס לקטינים, על אופנים אחרים לריצוי העונש. אמנם כבר כיום שיקול זה הוא שיקול משמעותי בגזירת העונש, וכפי שראינו כאן - אף יכול להוביל להקלה ניכרת בו. כיוון המחשבה שאני מציע כאן אינו מכוון להקלה בעונש, כי אם להתאמת העונש.."

39. מצאתי להעדיף הטלת פיצוי לטובת עזבון המנוחה חלף קנס.

לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. אני דן את הנאשם ל-9 חודשי מאסר אשר ירצו בדרך של עבודות שירות, על פי האמור בחוות דעת הממונה על עבודות השירות, תחילת עבודות השירות 2/2/23.

ב. פסילה בפועל לצמיתות. אין צורך בהפקדה הפסילה תחל מיד.

ג. אני דן את הנאשם ל-6 חודשי מאסר וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

המאסר יחול על העבירות בהן הורשע וכן על עבירות של נהיגה בזמן פסילה ונהיגה ללא רישיון נהיגה תקף מעל לשנתיים.

ד. אני פוסל את הנאשם לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים.

ה. הנאשם ישלם סך של 18,000 ₪ כפיצוי סמלי למשפחת המנוחה. סכום הפיצוי יופקד לקופת בית המשפט עד ליום 26/5/23 ויועבר לטובת עזבון המנוחה שפרטיו ימסרו למזכירות על ידי המאשימה.

ו. מורה כי הנאשם יהיה בצו מבחן למשך שנה שירות המבחן יעדכן את בית המשפט עם סיומו.

מאחר ונגזרו על הנאשם 9 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות, המזכירות תעביר עותק גזר הדין לשירות המבחן.

המזכירות תעביר עותק גזר הדין אל הממונה על עבודות השירות.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

הודעה לנוכחים הזכות לערער על גזר הדין תוך 45 יום.

ניתן היום, ד' שבט תשפ"ג, 26 ינואר 2023, במעמד הנוכחים.